Punguța cu doi bani

după Ion Creangă

Cocoșul moșului nu se lasă până nu-și ia înapoi punguța de la boierul lacom. O adaptare blândă după Creangă, cu refrenul strigat de toată sala și loc pentru toată grupa.

Vârsta	Grupa mijlocie, Grupa mare (4–6 ani)
Durata	~8 min
Copii	6–26
Dificultate	Ușoară
Ocazia	Povești pentru orice zi

Cocoșul găsește pe drum o punguță cu doi bani, iar un boier lacom i-o ia. Cocoșul nu se lasă: aruncat în fântână, în cuptor, în cireada de vite și în lada cu galbeni, scapă de fiecare dată cu o vorbă fermecată spusă gâtlejului său. Apoi se întoarce la fereastra boierului cu refrenul pe care îl știu toți copiii: „Cucurigu! boieri mari, / Dați punguța cu doi bani!”. Întâmplările lui Creangă rămân aceleași, dar totul e blând și comic. Focul se stinge cu un dans, vitele și galbenii merg după cocoș ca un trenuleț, iar găinușa babei aduce acasă... un singur ou.

Aceeași întâmplare se repetă de patru ori, așa că și copiii de 4–5 ani învață ușor textul, iar publicul strigă refrenul împreună cu cocoșul. Povestitorul (educatoarea) duce firul poveștii, iar rolurile principale au replici scurte. Flăcăruile, vitele și galbenii sunt roluri de grup, deci urcă pe scenă toată grupa.

Ce învață copiii

- Curajul de a-ți cere frumos, dar hotărât, ce e al tău: cocoșul nu se ceartă, nu se bate, doar nu renunță.
- Lăcomia și împărțitul: boierul lacom rămâne cu lada goală, iar baba învață să împartă ouăle cu moșul.
- Ordinea întâmplărilor (fântâna, cuptorul, vitele, galbenii), bună de povestit după spectacol cu ajutorul imaginilor.
- Memoria și ritmul, prin refrenul lui Creangă și formula cocoșului, spuse în cor, cu bătăi din palme.
- La preșcolari se potrivește cu tema anuală „Cine sunt/suntem?” (purtarea frumoasă, familia, împărțitul).

Distribuția

Rol	Descriere	Copii	Costum
Povestitorul 7 replici	Leagă întâmplările și ține ritmul poveștii. La grupa mijlocie rolul e al educatoarei; la grupa mare îl poate lua un copil care vorbește clar și tare.	1	O ie sau o vestă populară și o carte mare de povești, făcută din carton.
Moșul 5 replici	Blând și cam necăjit, își iubește cocoșul. Vorbește puțin, dar din inimă; la sfârșit se bucură de-ți vine să-l îmbrățișezi.	1	Costum Bunicul din Ridichea uriașă
Baba 6 replici	O bunică pofticioasă și zgârcită cu ouăle, dar nu rea. Se joacă cu umor, nu cu răutate; la final se rușinează și învață să împartă.	1	Costum Bunica din Ridichea uriașă Un coșuleț cu ouă de plastic.
Cocoșul 13 replici	Eroul: mic, țanțoș și neînfricat. Umblă cu pieptul înainte și strigă refrenul de fiecare dată mai tare. Rol bun pentru un copil cu voce puternică.	1	Costum Cocoșul cu punguța O punguță mică de pânză, cu doi nasturi aurii înăuntru, care zornăie.
Găinușa 2 replici	Harnică și vorbăreață, cotcodăcește la fiecare ou. Are puține replici, dar ultima e cea mai râsă din toată sceneta.	1	Costum Găinușă albă Un ou alb de plastic, ascuns sub aripă până la final.
Boierul 7 replici	Fudul și lacom: are buzunarele pline, dar vrea și punguța cocoșului. Se înfurie tot mai tare la fiecare „Cucurigu!”, bate din picior și se ține cu mâinile de cap. La urmă rămâne cu lada goală.	1	Un halat lung și colorat, un brâu lat, o căciulă înaltă de blană (sau din carton îmbrăcat în pâslă), mustăți desenate și un baston.

Rol	Descriere	Copii	Costum
Slugile 4 replici	Ascultă orice poruncă a boierului și răspund mereu în cor: „Îndată, cucoane!”. Trag trăsura și îl „duc” pe cocoș, mergând alături de el, fără să-l ridice.	2–3	Costum Paj de curte
Bucătăreasa 2 replici	Bucătăreasa boierului, grăbită și bombănitoare. Pune cocoșul în cuptor, apoi se ține cu mâinile de cap când cocoșul îi face bucătăria baltă.	1	Costum Bucătar cu carouri Un făcăleț de lemn.
Cucoanele 2 replici	Doamnele din trăsura boierului. Își fac vânt cu evantaiele, se miră și oftează. Rol potrivit pentru fetițele care vor o rochie frumoasă.	2–3	Costum de epocă Evantaie din hârtie pliată.
Flăcăruile fără replici	Focul din cuptor: dansează pe muzică, fluturând panglici, și „se sting” una câte una când cocoșul varsă apa. Rol fără replici, bun pentru copiii timizi.	2–4	Tricou roșu sau portocaliu și câte două panglici din hârtie creponată (galbenă, roșie, portocalie) în mâini.
Vitele 2 replici	Cireada boierului: pasc liniștite, se miră de cocoș, apoi merg după el ca un trenuleț. Replica lor e un „Muuu!” spus cu poftă.	2–5	Costum Văcuță pătată
Galbenii 2 replici	Banii de aur din lada boierului. Stau ghemuiți și „sclipesc”, apoi pleacă și ei după cocoș. Au doar un „Cling-cling!”.	2–5	Tricou galben și un cerc mare de carton auriu atârnat la gât, ca un ban, cu un zâmbet desenat pe el.

Decorul

În stânga, ograda moșului: un gard de nuiele din carton, o băncuță și un cuibar cu paie. În dreapta, curtea boierului: o fântână de carton cu cumpănă, un cuptor de lut (o cutie mare pictată, cu gura cuptorului în față), o fereastră de carton și o ladă îmbrăcată în hârtie aurie. Mijlocul scenei rămâne liber: e drumul pe care trec cocoșul și trăsura. Trăsura e un cadru de carton cu roți desenate, pe care boierul și cucoanele îl țin de margini, iar slugile îl trag cu o sfoară.

Recuzita

- ☐ O punguță de pânză cu doi nasturi aurii sau două monede de ciocolată
- ☐ Un coșuleț cu ouă de plastic și un ou alb pentru găinușă
- ☐ Trăsura: un cadru de carton cu roți desenate și o sfoară
- ☐ O pânză albastră sau fluturași de hârtie albastră (apa din fântână)
- ☐ Panglici din hârtie creponată pentru flăcărui
- ☐ O ladă sau o cutie îmbrăcată în hârtie aurie
- ☐ Un preș mic (țolul pe care cocoșul „varsă” bogățiile)
- ☐ Evantaie pentru cucoane și un baston pentru boier

Muzica

- Refrenul „Cucurigu! boieri mari, / Dați punguța cu doi bani!”, spus ritmat, cu bătăi din palme; ultima dată îl strigă toată sala.
- Pentru dansul flăcăruilor: o melodie populară de joc, iute (o sârbă la acordeon sau de pe disc), cam 20 de secunde.
- Pentru trenulețul cu vite și galbeni: o melodie de marș, cântată la pian sau de pe disc.
- Cântecul final, „Cucurigu, cucurigu”: două strofe din text, cântate pe melodia unei hore cunoscute de copii.

Textul scenetei

Scena 1 – Ouăle babei

> *Ograda moșului. Baba stă pe băncuță, cu coșulețul de ouă în poală. Moșul stă alături și se uită cu jind la ouă. Găinușa și Cocoșul se plimbă prin curte.*

POVESTITORUL

A fost odată un moș și o babă. Baba avea o găinușă, iar moșul avea un cocoș. Găinușa făcea câte două ouă pe zi, dar baba le mânca pe toate și moșului nu-i dădea niciunul.

GĂINUȘA

Cotcodac! Cotcodac! Am mai făcut un ou!

BABA *(pune oul în coșuleț)*

Bravo, găinușa mea! Încă un ou pentru babuța ta!

MOȘUL

Babo, dă-mi și mie un ou, măcar unul, să-mi prind pofta!

BABA

Ouă vrei? Atunci roagă-ți cocoșul să-ți facă ouă!

> *Baba iese, cu coșulețul strâns la piept. Moșul se întoarce, trist, spre cocoș.*

MOȘUL

Of, cocoșelule, tu nu știi să faci ouă...

COCOȘUL

Nu fi trist, stăpâne drag,
Ouă nu-ți pot face, zău,
Dar mă duc în lume-acum
Și-ți aduc norocul tău!

POVESTITORUL

Și cocoșul a plecat la drum, țanțoș, cu creasta sus. Și cum mergea el, numai iată ce găsește în mijlocul drumului: o punguță cu doi bani!

> *Cocoșul ocolește scena și găsește punguța pe jos. O ridică și o scutură: se aud bănuții zornăind.*

COCOȘUL

Cucurigu! O punguță cu doi bani! Hai acasă, la stăpânul meu!

Scena 2 – Boierul cel lacom

> *Din dreapta intră trăsura: slugile o trag de sfoară, iar înăuntru merg Boierul și Cucoanele, făcându-și vânt cu evantaiele.*

POVESTITORUL

Pe drum, iată că vine o trăsură, cu un boier și cu niște cucoane. Boierul vede punguța în ciocul cocoșului...

BOIERUL

Opriți! Ce are cocoșul ăla în cioc? O punguță cu bani? Slugilor, aduceți-mi-o mie!

SLUGILE

Îndată, cucoane!

> *Slugile aleargă după cocoș, îi iau punguța și i-o dau boierului. Boierul o bagă în buzunar și trăsura pornește mai departe.*

CUCOANELE

Vai, ce noroc ați avut, cucoane!

POVESTITORUL

Dar cocoșul nu s-a lăsat. S-a luat după trăsură și striga într-una:

COCOȘUL

Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!

BOIERUL *(astupându-și urechile)*

Ce cocoș obraznic! Slugilor, aruncați-l în fântână!

SLUGILE

Îndată, cucoane!

Scena 3 – Fântâna și cuptorul

> *Slugile îl iau pe cocoș de după umeri și îl duc la fântână. Cocoșul se ascunde în spatele ei; se mai vede doar creasta.*

POVESTITORUL

Slugile l-au aruncat pe cocoș în fântână. Dar cocoșul nu s-a speriat deloc...

COCOȘUL

Gâtlejel, gâtlejel,
Apa toată s-o sorbim,
Din fântână să ieșim!

> *Cocoșul face „Glu-glu-glu!”, ia pânza albastră din fântână și o ascunde sub aripă, își umflă pieptul și sare afară. Apoi fuge după trăsură.*

COCOȘUL

Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!

BOIERUL

Iar tu?! Las' că știu eu ce-ți fac! Bucătăreaso, bagă-l în cuptor!

BUCĂTĂREASA *(vine în fugă, cu făcălețul în mână)*

Hop în cuptor cu el!

> *Bucătăreasa îl duce pe cocoș în spatele cuptorului. Flăcăruile țopăie pe muzică în fața cuptorului, fluturând panglicile.*

COCOȘUL

Gâtlejel, gâtlejel,
Varsă apa peste foc,
Să se stingă tot pe loc!

> *Cocoșul aruncă peste flăcări pânza albastră. Flăcăruile se ghemuiesc una câte una și își ascund panglicile la spate. Cocoșul iese din cuptor și se scutură.*

BUCĂTĂREASA *(cu mâinile în cap)*

Vai de mine! Mi-a stins focul și mi-a făcut bucătăria baltă!

> *Cocoșul aleargă la fereastra boierului și bate cu ciocul în geam: cioc, cioc, cioc!*

COCOȘUL

Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!

Scena 4 – Vitele și galbenii

BOIERUL

Iar tu?! Slugilor, duceți-l în cireada de boi și de vaci! Să-l alunge vitele cu coarnele!

SLUGILE

Îndată, cucoane!

> *Vitele pasc liniștite într-un colț. Slugile îl lasă pe cocoș în mijlocul lor.*

VITELE

Muuu! Ce caută un cocoș printre noi?

COCOȘUL

Gâtlejel, gâtlejel,
Boi și vaci, cu mic, cu mare,
Hop în gușă, la plimbare!

> *Pe muzică de marș, vitele se prind de umeri una în spatele alteia, ca un trenuleț, și merg după cocoș. Cocoșul pășește greu, cu pieptul umflat.*

POVESTITORUL

Și cocoșul a înghițit toată cireada! S-a făcut mare, mare cât un munte! Și iar s-a dus la fereastra boierului.

COCOȘUL

Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!

BOIERUL *(trăgându-se de mustăți)*

Unde mi-s boii? Unde mi-s vacile? Închideți-l în lada cu galbeni, sub lacăt și sub cheie!

SLUGILE

Îndată, cucoane!

> *Slugile îl duc pe cocoș lângă lada aurie. În jurul ei stau ghemuiți Galbenii.*

GALBENII

Cling-cling! Cling-cling!

COCOȘUL

Gâtlejel, gâtlejel,
Galbeni mulți, cu mic, cu mare,
Hop în gușă, la plimbare!

> *Galbenii se prind și ei la coada trenulețului. Boierul deschide lada și o întoarce cu fundul în sus: e goală.*

BOIERUL

Lada mea! E goală! Nu mai am niciun galben!

COCOȘUL *(cu toată puterea)*

Cucurigu! boieri mari,

Dați punguța cu doi bani!

BOIERUL *(aruncă punguța pe jos)*

Na-ți punguța și pleacă de la casa mea!

CUCOANELE *(făcându-și vânt)*

Vai, vai! Ce pățanie!

> *Cocoșul ia punguța în cioc și pleacă țanțoș spre casa moșului, cu tot trenulețul după el.*

Scena 5 – Acasă la moș

> *Ograda moșului. Moșul stă trist pe băncuță. Din culise se aude: „Cucurigu!”*

COCOȘUL *(intră țanțoș, cu trenulețul după el)*

Cucurigu! Stăpâne, am venit! Așterne repede un țol în mijlocul ogrăzii!

> *Moșul întinde prești pe jos. Cocoșul se așază pe el și scutură din aripi. Vitele se desprind din trenuleț și se împrăștie prin ogradă, iar Galbenii se strâng grămadă pe preș.*

VITELE

Muuu!

GALBENII

Cling-cling!

MOȘUL

Vai de mine! Boi, vaci și galbeni! Cocoșelul meu, tu ești cel mai bun cocoș din lume!

COCOȘUL *(îi dă punguța)*

Și uite și punguța cu doi bani. Ți-am adus norocul, stăpâne!

> *Baba intră și rămâne cu gura căscată.*

BABA

Moșule! De unde atâta bogăție? Dă-mi și mie niște galbeni!

MOȘUL

Galbeni vrei, babo? Atunci trimite-ți găinușa să-ți aducă!

BABA

Găinușo, fugi repede în lume și adu-mi și mie o pungă cu galbeni!

> *Găinușa face un ocol prin fața scenei, cotcodăcind, și se întoarce la cuibar. Se așază, apoi se ridică și arată un singur ou.*

GĂINUȘA

Cotcodac! Galbeni n-am găsit, dar ți-am făcut un ou proaspăt!

BABA

Un ou?! Unul singur?!

> *Toți râd. Baba se uită la ou, apoi la moș, și zâmbește rușinată.*

MOȘUL

Nu-i nimic, babo. De-acum împărțim tot: și ouăle, și galbenii. Că lăcomia strică omenia!

BABA *(îi dă oul moșului)*

Ai dreptate, moșule. Și primul ou e al tău!

Scena 6 – Cântecul cocoșului

> *Intră toată distribuția. Boierul vine ultimul, cu buzunarele întoarse pe dos.*

POVESTITORUL

De atunci, moșul și baba au împărțit totul frățește, iar cocoșul umbla prin sat cu salbă de aur la gât și cu ciubote galbene în picioare. Iar boierul a învățat că ce nu-i al tău nu se ia!

TOȚI *(cântă)*

Cucurigu, cucurigu,
Cântă cocoșelul mic:
Cine ia ce nu-i al lui
Se alege cu nimic!
Cucurigu, cucurigu,
Împărțim acum frățește:
Cine-mparte cu cei dragi
Bucuria și-o-nmulțește!

> *Toți se prind de mână și fac o plecăciune. Cocoșul iese în față și mai strigă o dată: „Cucurigu!”, iar boierul face o plecăciune până la pământ.*

Sfaturi de regie

- Cocoșul nu e niciodată ridicat sau împins. Slugile îl iau de după umeri și merg alături de el, iar la fântână și la cuptor cocoșul se ascunde singur în spatele panoului de carton.
- Trenulețul cu vite și galbeni e momentul cel mai iubit: exersați mersul încet, cu mâinile pe umerii celui din față. Cocoșul merge primul și nu se grăbește.
- Învățați refrenul cu toată grupa, ca pe o numărătoare cu bătăi din palme. La ultimul „Cucurigu!”, Povestitorul face semn sălii să strige și ea.
- Flăcăruile au doar panglici de hârtie: fără lumânări sau lanterne cu flacără. „Se sting” ghemuindu-se una câte una și ascunzând panglicile la spate.
- Boierul e caraghios, nu înfricoșător: se încruntă exagerat, bate din picior, își trage de mustăți. Repetați cu el „glasul supărat” ca pe un joc.
- Repetați pe scene, câte 10–15 minute. Scenele 3 și 4 au aceeași structură: dacă o știu pe una, o știu și pe cealaltă.

Variante și adaptări

- Cu 6 copii: renunțați la cucoane, flăcărui, vite și galbeni, păstrați o singură slugă, iar Bucătăreasa o joacă Baba, cu alt șorț. Cocoșul „stinge” flăcări de hârtie lipite pe cuptor, acoperindu-le cu pânza albastră, iar vitele și galbenii sunt jucării pe care cocoșul le strânge sub aripă.
- Cu toată grupa: adăugați vite, galbeni și flăcărui, plus „păsările din ograda boierului” (bobocei, rățuște), care pleacă după cocoș ca la nuntă, cum povestește și Creangă.
- Versiune scurtă, pentru grupa mică: păstrați scenele 1, 2, 5 și 6. Povestitorul spune pe scurt ce s-a întâmplat la cuptor, la vite și la galbeni, iar copiii strigă doar refrenul.
- Grupa mare: împărțiți Povestitorul între doi copii, iar formula cocoșului („Gâtlejel, gâtlejel…”) o pot spune în cor toți copiii din sală.

Costumele pentru serbare, de la Vis de Carnaval

Pentru fiecare rol din scenetă găsiți costumul potrivit pe visdecarnaval.ro: îl închiriați în mărimea copilului și îl primiți prin curier sau la locker.

Grădinițe și școli: în programul Partener Premium, părinții închiriază fără garanție, iar costumele vin toate într-un singur colet.

+40751093743 · contact@visdecarnaval.ro

Scanați și vedeți costumele

Text original Vis de Carnaval. Îl poți folosi gratuit la serbări, îl poți printa și adapta grupei tale. Te rugăm să nu-l republici pe alte site-uri. visdecarnaval.ro/scenete/punguta-cu-doi-bani